

Notícies

Espai dedicat a divulgar novetats de caire lingüístic d'interès general

El Servei de Normalització Lingüística del Consell i la Direcció de la Llar dels Ancians posen en marxa el Pla d'Actuacions per al Foment i la Millora de l'Ús de la Llengua Catalana a la Llar dels Ancians

Al final de l'any 2010, el Servei de Normalització Lingüística del Consell i la Direcció de la Llar dels Ancians començaren a aplicar una metodologia de planificació lingüística que ha donat com a fruit el disseny del Pla d'Actuacions per al Foment i la Millora de l'Ús de la Llengua Catalana a la Llar dels Ancians.

Aquest Pla, que pretén ser una eina i un marc global de referència per a la progressiva normalització lingüística de la Llar, pren com a font de referència el Reglament de regulació de l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de competència del Consell Insular de Mallorca i desplega el Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears i el Pla de Normalització

Lingüística del Consell de Mallorca.

Els objectius generals del Pla són garantir el dret dels usuaris de la Llar dels Ancians a ser atesos en llengua catalana i incrementar l'ús i la qualitat del català a la residència, perquè esdevengui la llengua d'ús habitual, oral i escrita, en les situacions comunicatives que s'hi produeixen.

El contingut íntegre del Pla d'Actuacions es pot consultar a

http://www.conselldemallorca.cat/media/24554/Pla_Actuacions_Llar_Ancians.pdf

Per coordinar les accions del Pla, s'ha nomenat Bartomeu Mascaró Crespí, actual educador social de la Llar.

L'ús social de la llengua catalana

Treballar en l'Administració pública. La tria lingüística

Quan treballem en una institució o una entitat de serveis públics actuam en representació de l'organització on desenvolupam la tasca. Per això, la llengua que utilitzam per atendre els ciutadans no ha de ser una decisió nostra, purament personal, sinó que està condicionada per la

normativa que hi ha per regular tant el sector públic, com els drets dels ciutadans.

Segons el Reglament de regulació de l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de competència del Consell Insular de

Mallorca «el personal al servei del Consell Insular de Mallorca s'ha d'adreçar als ciutadans normalment en català, però respectarà la tria que aquests facin de la llengua en què volen ser atesos».

La raó principal per parlar en català amb els usuaris és oferir un servei de qualitat al ciutadà, tenint en compte que hi té dret.

A més, no tan sols els usuaris catalanoparlants reben amb molta satisfacció que la comunicació directa amb ells sigui en la seva llengua, sinó que hem de tenir en compte que el català és l'eina més valuosa que podem oferir a les

persones nouvingudes. No adreçar-nos-hi en català, més que una actitud educada i comunicativa, esdevindria una forma d'exclusió i de negació d'un element bàsic d'identitat. Parlant-los en català els en facilitam l'aprenentatge i els permetem que l'usin.

En definitiva, com a treballadors del sector públic, tenim un rol molt important com a referents lingüístics. El nostre comportament lingüístic vers el català dóna una informació primordial als ciutadans: els transmetem la utilitat d'aprendre i d'usar la nostra llengua.

Apunts

Si en l'apartat anterior fèiem referència a l'ús social de la llengua, ara volem fer una sèrie de propostes per fer-ne un ús més genuí i de més qualitat.

Preferència per la veu activa

És preferible fer servir la veu activa dels verbs perquè les frases passives solen fer el text més dens i complex. En canvi, amb la veu activa aconseguim un estil més directe i eficaç:

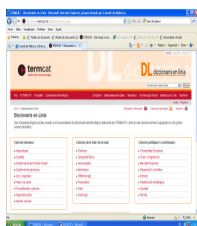
La batlessa va rebre els membres de la plataforma. [recomanable]

Els membres de la plataforma varen ser rebuts per la batlessa. [no recomanable]

Algun cas, però, de l'ús de la passiva pot estar justificat. Per exemple, quan ja se suposa qui és l'autor d'una acció determinada: *El lladre va ser detingut* [per la policia].

En xarxa

http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/

Des d'aquesta pàgina podeu accedir a una quarantena de diccionaris terminològics, elaborats pel TERMCAT o fets amb el seu assessorament, agrupats en cinc grans sectors temàtics: ciències humanes, ciències de la vida i de la salut, ciències jurídiques i econòmiques, esports i tecnologia.

<http://www.elteumobil.cat/>

Visitau aquest lloc web. No solament hi trobareu informació sobre mòbils en català, sinó que també us podreu descarregar melodies, jocs i fons de pantalla.

El camí de les paraules

L'explicació de la procedència d'una paraula o d'una expressió, a més de ser atractiva —és com un conte o una llegenda—, referma la voluntat de no deixar perdre els tresors que les paraules contenen i fomenta l'ús de mots nostrats enfront de manlleus d'altres llengües. Us detallam a continuació la procedència de la paraula *bigot*.

El bigot

L'expressió saxona *bî God* ("Per Déu!") era usada com a jurament en diversos llocs de l'Europa dels segles XVI i XVII, etapa històrica en què Espanya governava els Països Baixos. Se suposa que els militars deien aquesta imprecació o jurament en moments d'una certa tensió i que l'acompanyaven amb una

estirada nerviosa dels pèls del mostatxo. Els militars espanyols, que convivien amb els dels Països Baixos, varen atribuir l'expressió al gest i després el gest al mostatxo, al qual varen començar a anomenar *bigote*. Finalment, el canvi va passar al català *bigot*.

DECLC, I, 799

Propostes

Us recomanem la lectura de *Tasta'm*, una obra poètica amb un llenguatge incisiu i ple de matisos, d'Antonina Canyelles. Endinsau-vos també en la lectura de l'antologia poètica de la mateixa autora, sempre punyent i força suggeridora, titulada *Putes i consentits* (editorial Lapslätzuli), una obra que evoca i provoca, i que aconsegueix arribar ben endins de qui la llegeix.

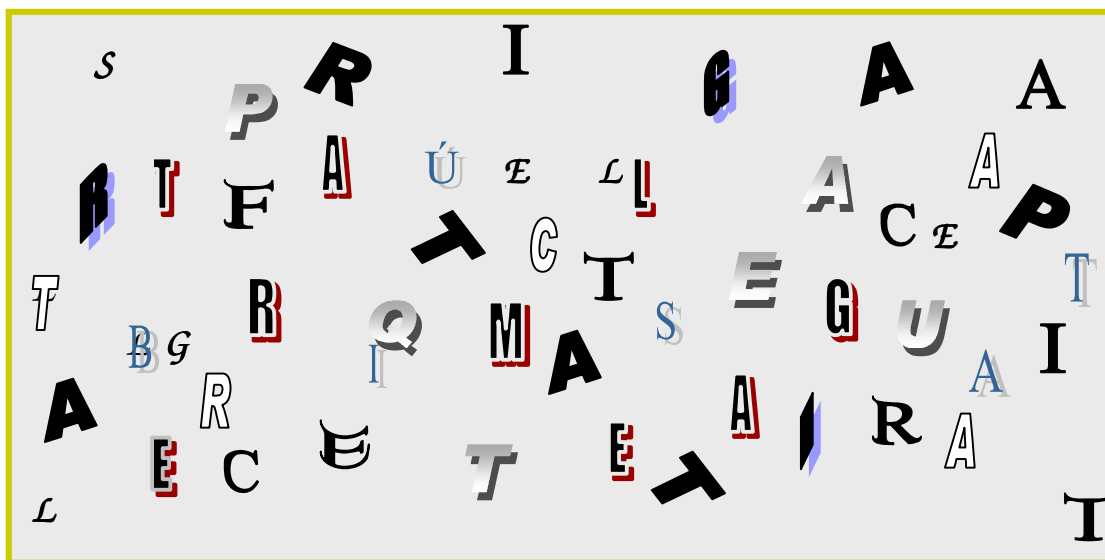
Si voleu buidar-vos una mica el cap pensant en la llengua catalana, us recomanem el llibre *Diccionari*. Hi trobareu els millors enigmes de Màrius Serra reunits en forma de llibre perquè pugueu entretenir-vos i capficar-vos rumiant quina és aquella paraula que s'amaga darrere les peculiars i divertides definicions.

Jocs de llengua

Amb els jocs de llengua podem definir conceptes d'una manera creativa, estar atents a les grafies amb què estan escrites les paraules..., mirar les paraules de mil maneres diferents.

Cada tipus de lletra forma una paraula relativa a Correus i Telègrafs

Solució: carta, bústia, paquet, segell, gill, certificat, telegrama, apartat

Recordau que, com a treballadors del Consell de Mallorca, teniu a la vostra disposició el Servei de Normalització Lingüística per resoldre els vostres dubtes lingüístics i per corregir els texts escrits que origineu en la vostra feina diària. Hi podeu contactar per telèfon (971 219 581) o bé per correu electrònic (nlinguistica@conselldemallorca.net).

Consell de
Mallorca

■ Vicepresidència de
Cultura, Patrimoni i Esports

gener-març 2012

Llar dels Ancians
Butlletí núm. 1

Dipòsit legal: 1762-2011